

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για μέτρα μείωσης του κόστους εγκατάστασης υψίρρυθμων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών»

COM(2013) 147 final — 2013/0080 (COD)

(2013/C 327/17)

Εισηγητής: **ο κ. McDONOGH**

Στις 12 και στις 16 Απριλίου 2013 αντιστοίχως, και σύμφωνα με το άρθρο 26 και 114 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποφάσισαν να ζητήσουν τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σχετικά με την

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για μέτρα μείωσης του κόστους εγκατάστασης υψίρρυθμων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών

COM(2013) 147 final — 80/2013 (COD).

Το ειδικευμένο τμήμα «Μεταφορές, ενέργεια, υποδομές, κοινωνία των πληροφοριών» στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 20 Ιουνίου 2013.

Κατά την 491η σύνοδο ολομέλειας, της 10ης και 11ης Ιουλίου 2013 (συνεδρίαση της 10ης Ιουλίου 2013), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση με 180 ψήφους υπέρ, 1 ψήφο κατά και 3 αποχές.

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1 Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι η καθολική πρόσβαση σε υψίρρυθμα δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών είναι θεμελιώδους σημασίας για την προώθηση της ανάπτυξης στην Ευρώπη, για τη δημιουργία θέσεων εργασίας, καθώς και για την ενίσχυση της συνοχής. Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει σθεναρά τους ευρυζωνικούς στόχους του Ψηφιακού θεματολογίου⁽¹⁾, αλλά θεωρεί ότι η επίτευξή τους θα είναι δύσκολη εάν δεν καταβληθούν ιδιαίτερες προσπάθειες εκ μέρους των κρατών μελών και της Επιτροπής για τη βελτίωση των συνθηκών που επικρατούν όσον αφορά τόσο την προσφορά όσο και τη ζήτηση ευρυζωνικών συνδέσεων σε ολόκληρη την επικράτεια της ΕΕ.

1.2 Η ΕΟΚΕ εκφράζει βαθειά απογοήτευση όσον αφορά την πρόσφατη απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου να μειώσει το τμήμα του προϋπολογισμού 2014-20 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) για την ψηφιακή υποδομή από 9,2 δισ. ευρώ σε 1 μόνο δισ. ευρώ. Η εν λόγω περικοπή θα μειώσει την υποστήριξη ΠΔΠ για την εγκατάσταση ευρυζωνικών συνδέσεων, και θα είναι περισσότερο επιζήμια για τις φτωχότερες και λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες της ΕΕ.

1.3 Η ΕΟΚΕ επικροτεί την πρόταση κανονισμού της Επιτροπής. Τα προτεινόμενα μέτρα κρίνονται ιδιαίτερα σημαντικά για τη γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος και για τη διευκόλυνση της επέκτασης των ευρυζωνικών συνδέσεων στις αγροτικές περιοχές.

1.4 Η ΕΟΚΕ θεωρεί επιθυμητό να προτείνει η Επιτροπή ενδειγμένους τρόπους προκειμένου να αναγνωριστεί η πρόσβαση σε υψίρρυθμη «πανταχού παρούσα» ευρυζωνική σύνδεση ως καθολικό δικαίωμα για όλους τους πολίτες, ανεξαρτήτως τοποθεσίας. Η Επιτροπή έδωσε το ζήτημα της επανένταξης της ευρυζωνικότητας στην Υποχρέωση Παροχής Καθολικής Υπηρεσίας το 2010⁽²⁾. Η διευθέτηση του ζητήματος αυτού αποτελεί πλέον επιτακτική ανάγκη για την προαγωγή της ευημερίας των πολιτών, της απασχόλησης και της ψηφιακής ένταξης.

1.5 Η ΕΟΚΕ καλεί τα κράτη μέλη να ολοκληρώσουν πάραυτα τα εθνικά σχέδια ευρυζωνικής πρόσβασής τους.

1.6 Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν τι είδους χρηματοοικονομικά κίνητρα και ποιās μορφής στήριξη θα μπορούσαν να παρασχεθούν στον ιδιωτικό τομέα σχετικά με την ενθάρρυνση των επενδύσεων για την εγκατάσταση υψίρρυθμων ευρυζωνικών συνδέσεων σε περιοχές με χαμηλή πληθυσμιακή πυκνότητα.

1.7 Για την επίτευξη των στόχων του Ψηφιακού θεματολογίου με ορίζοντα το 2020 η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι, εκτός από εκτεταμένες επενδύσεις εκ μέρους του ιδιωτικού τομέα ενόψει της εγκατάστασης υψίρρυθμων ευρυζωνικών συνδέσεων, θα καταστεί επίσης αναγκαία η χορήγηση δημόσιας χρηματοδότησης ύψους έως 60 δισ. ευρώ. Η ΕΟΚΕ προτρέπει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συμπεριλάβουν τους εν λόγω ζωτικούς χρηματοδοτικούς πόρους στον προϋπολογισμό τους.

1.8 Η ΕΟΚΕ κρίνει σκόπιμο να μεριμνήσει η Επιτροπή για τη διευθέτηση του προβλήματος που ανακύπτει εξαιτίας του γεγονότος ότι οι πάροχοι ευρυζωνικών υπηρεσιών δεν εξασφαλίζουν στους πελάτες τους τις ταχύτερες σύνδεσης στο Διαδίκτυο που τους είχαν υποσχεθεί κατά τη σύναψη των συμβάσεών τους. Αυτή η τακτική συμβατικής αθέτησης και παραπλανητικής διαφήμισης, η οποία υποσκάπτει την εμπιστοσύνη στην ψηφιακή αγορά και πλήττει τη ζήτηση, χρήζει αντιμετώπισης με τη λήψη αυστηρών μέτρων.

1.9 Η ΕΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να αξιοποιήσει τον προτεινόμενο κανονισμό για την ανάπτυξη μιας χονδρικής αγοράς ευρυζωνικής υποδομής.

1.10 Η ΕΟΚΕ παρακινεί την Επιτροπή, τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές (ΕΡΑ) και τα κράτη μέλη να επιδιώξουν ενεργά την υλοποίηση μιας ανταγωνιστικής αγοράς ευρυζωνικής υποδομής σε όλες τις περιοχές της ΕΕ.

⁽¹⁾ COM(2010) 245 final.

⁽²⁾ COM(2008) 572 final.

1.11 Η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι ο προτεινόμενος κανονισμός θα προσφέρει νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες στις επιχειρήσεις κοινής ωφελείας και στις εταιρείες μεταφορών προκειμένου να συμμετάσχουν στην αγορά ευρυζωνικής υποδομής. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταβάλουν ιδιαίτερες προσπάθειες με σκοπό να ενθαρρύνουν τις προαναφερθείσες επιχειρήσεις να επωφεληθούν από την εν λόγω παρεχόμενη ευκαιρία.

1.12 Η ΕΟΚΕ εφιστά την προσοχή της Επιτροπής σε προηγούμενες πρόσφατες γνωμοδοτήσεις της όσον αφορά την εγκατάσταση υψίρρυθμων ευρυζωνικών συνδέσεων και τη γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος: "Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη" (3), "Πρώτο πρόγραμμα πολιτικής για το ραδιοφάσμα" (4) και "Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη – Ψηφιακή καθοδήγηση της ευρωπαϊκής μεγέθυνσης" (CES959-2013, δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί).

2. Κύρια σημεία της πρότασης της Επιτροπής

2.1 Στόχος

2.1.1 Στην ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Πράξη II για την Ενιαία Αγορά - μαζί για νέα ανάπτυξη» η μείωση του κόστους των ευρυζωνικών συνδέσεων προβάλλεται ως μία από τις 12 βασικές δράσεις οι οποίες θα συμβάλλουν στην τόνωση της ανάπτυξης.

2.1.2 Η εγκατάσταση υψίρρυθμων ευρυζωνικών συνδέσεων έχει επιβραδυνθεί, ιδιαίτερα εκτός αστικών περιοχών, λόγω της ύπαρξης ενός συνονθύλευματος κανόνων και διοικητικών πρακτικών σε εθνικό και ενδοεθνικό επίπεδο.

2.2 Στόχοι

2.2.1 Ο παρών κανονισμός αποσκοπεί στα εξής:

- μείωση του κόστους και των επενδυτικών κινδύνων μέσω του εξορθολογισμού των διαδικασιών αποτελεσματικού προγραμματισμού και επενδύσεων για την παροχή ευρυζωνικών υπηρεσιών·
- άρση των εμποδίων στη λειτουργία της ενιαίας αγοράς, τα οποία οφείλονται στο συνονθύλευμα κανόνων σε εθνικό και ενδοεθνικό επίπεδο που απαιτούνται για την παροχή ευρυζωνικής υποδομής·
- επέκταση της «πανταχού παρούσας» ευρυζωνικής κάλυψης·
- διασφάλιση ίσης μεταχείρισης και αμεροληψίας έναντι επιχειρήσεων και επενδυτών που παρέχουν ευρυζωνικές υπηρεσίες.

2.3 Ο προτεινόμενος κανονισμός

2.3.1 Για την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων από πλευράς κόστους και απόδοσης, ο προτεινόμενος κανονισμός ορίζει μια σειρά από άμεσα εφαρμοστέα δικαιώματα και υποχρεώσεις για τους φορείς εκμετάλλευσης δικτύων και τους παρόχους υποδομής κατά τη διάρκεια των διαφόρων σταδίων εγκατάστασης της υποδομής.

2.3.2 Προς το σκοπό αυτό, ο κανονισμός προτείνει τους ακόλουθους νομικούς κανόνες:

— **Πρόσβαση σε υφιστάμενη υλική υποδομή:** Κάθε φορέας εκμετάλλευσης δικτύου (ιδιοκτήτης τηλεπικοινωνιακής ή μη τηλεπικοινωνιακής υποδομής – στον κανονισμό ως «φορέας εκμετάλλευσης δικτύου» νοείται ένας πάροχος δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθώς και μια επιχείρηση που παρέχει υλική υποδομή που προορίζεται για την παροχή: υπηρεσίας παραγωγής, μεταφοράς ή διανομής φυσικού αερίου, ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων του δημόσιου φωτισμού, θέρμανσης, ύδρευσης, συμπεριλαμβανομένης της διάθεσης ή επεξεργασίας ακαθάρτων και λυμάτων· υπηρεσιών μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των σιδηροδρόμων, οδών, λιμένων και αερολιμένων) έχει το δικαίωμα να προσφέρει πρόσβαση –και την υποχρέωση να ανταποκρίνεται– σε όλες τις εύλογες αιτήσεις πρόσβασης της υλικής υποδομής του, με σκοπό την εγκατάσταση υψίρρυθμων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, τόσο σταθερών όσο και ασύρματων.

— **Παροχή πληροφοριών σχετικά με υφιστάμενη υποδομή:** Οι πάροχοι ευρυζωνικών υπηρεσιών θα έχουν δικαίωμα πρόσβασης, μέσω ενιαίου σημείου πληροφόρησης, σε ένα σύνολο ελάχιστων πληροφοριών σχετικά με την υφιστάμενη υλική υποδομή, καθώς και δικαίωμα διενέργειας επιτόπιων ερευνών όσον αφορά την υφιστάμενη υποδομή.

— **Συντονισμός τεχνικών έργων:** Κάθε φορέας εκμετάλλευσης δικτύου έχει το δικαίωμα να διαπραγματεύεται τη σύναψη συμφωνιών για το συντονισμό τεχνικών έργων με οντότητες αδειοδοτημένες για την εγκατάσταση στοιχείων υψίρρυθμων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Προκειμένου να συμβάλει στον καλύτερο συντονισμό των έργων, κάθε φορέας εκμετάλλευσης δικτύου οφείλει να διαθέτει, κατόπιν ειδικής αίτησης, ορισμένες ελάχιστες πληροφορίες όσον αφορά εν εξελίξει ή προγραμματισμένα τεχνικά έργα που σχετίζονται με την υλική υποδομή του.

— **Χορήγηση άδειας:** Κάθε φορέας εκμετάλλευσης ευρυζωνικού δικτύου διαθέτει δικαίωμα πρόσβασης, με ηλεκτρονικά μέσα και μέσω ενιαίου σημείου πληροφόρησης, σε κάθε πληροφορία σχετικά με τις προϋποθέσεις και τις εφαρμοστέες διαδικασίες για τη χορήγηση άδειας εκτέλεσης τεχνικών έργων, καθώς και δικαίωμα υποβολής αιτήσεων για χορήγηση άδειας, με ηλεκτρονικά μέσα και μέσω του ίδιου ενιαίου σημείου πληροφόρησης. Οι αρμόδιες αρχές χορηγούν ή απορρίπτουν τις άδειες εντός έξι μηνών από την παραλαβή της σχετικής αίτησης.

— **Εξοπλισμός εντός κτιρίου:** Όλα τα νεόδμητα κτίρια, καθώς και τα κτίρια που υφίστανται εκτεταμένη ανακαίνιση, πρέπει να είναι εξοπλισμένα με υλική υποδομή εντός κτιρίου, προσαρμοσμένη για υψηλές ταχύτητες, έως τα σημεία τερματισμού του δικτύου.

2.3.3 Για τη διευθέτηση τυχόν διαφορών μεταξύ των φορέων εκμετάλλευσης δικτύων και των παρόχων ευρυζωνικών υπηρεσιών θα πρέπει να μεσολαβεί, εν ανάγκη, το εκάστοτε αρμόδιο εθνικό όργανο επίλυσης διαφορών: είτε η εθνική ρυθμιστική αρχή (ΕΡΑ) είτε κάποια άλλη αρμόδια αρχή.

2.3.4 Ο κανονισμός θα καταστεί άμεσα εφαρμοστέος σε ολόκληρη την επικράτεια της ΕΕ, μετά την έγκρισή του από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

(3) ΕΕ C 54, 19.2.2011, σ. 58-64

(4) ΕΕ C 107, 6.4.2011, σ. 53-57

3. Γενικές παρατηρήσεις

3.1 Η ευρυζωνικότητα είναι ζωτικής σημασίας

3.1.1 Η ευρυζωνικότητα είναι η βασική υποδομή που διευκολύνει τόσο την υλοποίηση του Ψηφιακού θεματολογίου όσο και την ολοκλήρωση της ενιαίας ψηφιακής αγοράς. Η οικονομική σημασία των ευρυζωνικών υπηρεσιών είναι αδύνατο να υπερεκτιμηθεί. Η διαθεσιμότητα ευρυζωνικής σύνδεσης έχει πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα στην οικονομική ανάπτυξη: η Παγκόσμια Τράπεζα εκτιμά ότι κάθε επέκταση των ευρυζωνικών συνδέσεων κατά 10 % επιφέρει αύξηση του ΑΕΠ ανερχόμενη έως και σε 1,5 %. Η δυνατότητα υψίρρυθμης «πανταχού παρούσας» συνδεσιμότητας είναι απολύτως αναγκαία για την εγκατάσταση νέων ρηξικέλευθων τεχνολογιών και υπηρεσιών, όπως το υπολογιστικό νέφος και τα ευφυή δίκτυα.

3.1.2 Η σημασία της ευρυζωνικότητας για την ανάπτυξη και την απασχόληση αναγνωρίζεται στο Ψηφιακό θεματολόγιο στο οποίο προβλέπεται η εξασφάλιση βασικής ευρυζωνικής πρόσβασης για όλους τους ευρωπαίους πολίτες έως το 2013 ενώ, έως το 2020 προβλέπεται: i) πρόσβαση σε ταχύτερες τηλεφόρτωσης άνω των 30 Mbps για όλους τους ευρωπαίους πολίτες, και (ii) εγκατάσταση διαδικτυακής σύνδεσης ταχύτητας άνω των 100 Mbps, τουλάχιστον για το 50 % των ευρωπαϊκών νοικοκυριών. Οι επιδιώξεις αυτές θα επιτευχθούν μόνο εφόσον μειωθεί το κόστος εγκατάστασης της υποδομής σε όλη την ΕΕ, καθώς και υπό την προϋπόθεση να ληφθούν έκτακτα μέτρα που ελήφθησαν για την παροχή ευρυζωνικών συνδέσεων σε αγροτικές και μειονεκτούσες περιοχές της ΕΕ.

3.2 Χαμηλό κόστος και παγκόσμια περιωπή

3.2.1 Η χαμηλού κόστους και παγκόσμιας περιωπής ευρυζωνική υποδομή αποτελεί θεμελιώδη συνιστώσα μιας ακμάζουσας οικονομίας του 21ου αιώνα: οι βασισμένες στη γνώση επιχειρήσεις θα αναπτυχθούν όπου υπάρχουν οι δεξιότητες και η υποδομή που απαιτούνται για τη στήριξή τους και η παροχή ενός αυξανόμενου αριθμού προηγμένων υπηρεσιών στον τομέα της υγείας, της εκπαίδευσης και των κοινωνικών υπηρεσιών θα εξαρτηθεί από τη διαθεσιμότητα ταχείας και υπερταχείας ευρυζωνικής σύνδεσης.

3.2.2 Η ποιότητα των δικτύων, το κόστος παροχής τους και οι ανταγωνιστικές τιμές τελικού χρήστη είναι σημαντικά κριτήρια διαχείρισης στα προγράμματα επέκτασης. Δεδομένου ότι, έως και το 80 % του κόστους υποδομής των δικτύων σχετίζεται με έργα πολιτικού μηχανικού, θεωρείται ζωτικής σημασίας να καταβάλουν οι εθνικές και οι τοπικές αρχές προσπάθειες για τη σημαντική μείωση του κόστους μέσω εποικοδομητικού συντονισμού των έργων υποδομής.

3.3 Δικαίωμα καθολικής υπηρεσίας

3.3.1 Η ΕΟΚΕ –σε πολυάριθμες γνωμοδοτήσεις και, πιο πρόσφατα, στη γνωμοδότησή της σχετικά με την ψηφιακή καθοδήγηση της ευρωπαϊκής μεγέθυνσης–⁽⁵⁾ έχει ζητήσει από την Επιτροπή να προτείνει ενδεδειγμένους τρόπους προκειμένου να αναγνωριστεί η πρόσβαση σε υψίρρυθμη ευρυζωνική σύνδεση ως καθολικό δικαίωμα για όλους τους πολίτες, ανεξαρτήτως τοποθεσίας. Η διεύρυνση του ζητήματος αυτού αποτελεί πλέον επιτακτική ανάγκη.

3.4 Ανάγκη υπερταχείας ευρυζωνικής σύνδεσης

3.4.1 Οι στόχοι που τίθενται στο Ψηφιακό θεματολόγιο για το 2020 σχετικά με τη διαθεσιμότητα ευρυζωνικής σύνδεσης θα

καταστούν παρωχημένοι στο όχι και τόσο μακρινό μέλλον λόγω των ραγδαίων εξελίξεων που συντελούνται στον τομέα της ευρυζωνικής τεχνολογίας και των βασισμένων στο Διαδίκτυο υπηρεσιών (π.χ. τηλε-εικονοδιασκέψεις υψηλής ευκρίνειας). Τα υπερταχεία ευρυζωνικά δίκτυα, των οποίων η συνδεσιμότητα φτάνει έως 1Gbps (1 000 Mbps), έχουν ήδη αρχίσει να κάνουν την εμφάνισή τους σε ορισμένες αστικές περιοχές (<http://arstechnica.com/tech-policy/2012/07/tokyo-seoul-and-paris-get-faster-cheaper-broadband-than-us-cities/>), σε συνδυασμό με την ανάπτυξη τεχνολογιών βασισμένων στην βιντεοεικόνα που κάνουν χρήση αυτής της υψηλότερης ταχύτητας διαβίβασης (bit-rates).

3.4.2 Για την προσαρμογή στις παγκόσμιες εξελίξεις όσον αφορά την ανάπτυξη της οικονομίας του Διαδικτύου, θα απαιτηθεί η πραγματοποίηση σημαντικών επενδύσεων σε υψίρρυθμη συνδεσιμότητα σε ολόκληρη την επικράτεια της ΕΕ.

3.5 Υστέρηση της ΕΕ

3.5.1 Όπως αναγνωρίστηκε από την Επιτροπή στην πρόσφατη ανακοίνωσή της σχετικά με τη σημασία του Ψηφιακού θεματολογίου για την τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης⁽⁶⁾, η Ευρώπη υστερεί κατά πολύ έναντι των παγκόσμιων ανταγωνιστών της ως προς την απόκτηση ευρυζωνικής υποδομής.

3.5.2 Επενδύσεις σε υψίρρυθμη ευρυζωνική σύνδεση πραγματοποιούνται με πολύ ταχύτερο ρυθμό σε ορισμένες περιοχές της Ασίας και στις Ηνωμένες Πολιτείες, με αποτέλεσμα την επίτευξη αισθητά ευρύτερης κάλυψης και υψηλότερων ταχυτήτων. Τον Δεκέμβριο του 2011, η Νότια Κορέα –με ποσοστό συνδρομών ανερχόμενο σε 20,6 % ανά 100 κατοίκους, δηλαδή διπλάσιο από εκείνο της Σουηδίας– εμφάνισε την υψηλότερη διείσδυση των οπτικών ινών σε παγκόσμια κλίμακα (Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, συνοδευτικό της πρότασης κανονισμού για την περικοπή των δαπανών εγκατάστασης ευρυζωνικών συνδέσεων (προσ. μετ.), SWD(2013)0073 (1ο μέρος)).

3.6 Ψηφιακό χάσμα

3.6.1 Ο Πίνακας επιδόσεων του Ψηφιακού Θεματολογίου για την Ευρώπη (<https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/scoreboard>) και τα τελευταία στοιχεία της EUROSTAT (http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/information_society/data/main_tables) καταδεικνύουν ότι το ψηφιακό χάσμα διευρύνεται και ότι οι διαφορές μεταξύ των κρατών μελών είναι αξιοσημείωτες. Το 2012, το 28 % των νοικοκυριών στην ΕΕ των 27 δεν διέθετε δυνατότητα ευρυζωνικής σύνδεσης. Επιπλέον, το 90 % των νοικοκυριών χωρίς ευρυζωνική σύνδεση βρίσκεται σε αγροτικές περιοχές. 35 εκατομμύρια νοικοκυριά της υπαίθρου εξακολουθούν να αναμένουν την υψίρρυθμη συνδεσιμότητα και –εάν δεν επιδειχθεί η δέουσα προσοχή στους πολίτες που ζουν εκτός αστικών κέντρων– αναμένεται να επέλθει επιδείνωση των υφιστάμενων κοινωνικών και οικονομικών μειονεκτημάτων.

3.6.2 Τα μέτρα που περιλαμβάνονται στη σχετική πρόταση κανονισμού της Επιτροπής θα αποτελέσουν τη βάση για τη μεταρρύθμιση των εθνικών και τοπικών πολεοδομικών κανονισμών, τον σχεδιασμό ευφώνων υποδομών, την παροχή επενδυτικών κινήτρων και την ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογιών, συμβάλλοντας κατ' αυτόν τον τρόπο στη γεφύρωση του ευρυζωνικού χάσματος.

(5) "Ψηφιακή ανάπτυξη: Ενδιάμεση επανεξέταση", ΕΕ C 271 της 19.09.2013, σ. 127-132.

(6) COM(2012) 784 final.

3.7 Ανάγκη επενδύσεων

3.7.1 Η ΕΟΚΕ απογοητεύθηκε βαθεία από την απόφαση που έλαβε το Συμβούλιο τον Φεβρουάριο για τη μείωση του προϋπολογισμού κατά την περίοδο 2014-2020 στο πλαίσιο του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου (ΠΔΠ) όσον αφορά τις ψηφιακές υποδομές και υπηρεσίες της Διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη», από 9,2 δισ. ευρώ σε μόλις 1 δισ. Με τη μείωση αυτή εξελίφεται η στήριξη του ΠΔΠ για την επέκταση της εγκατάστασης ευρυζωνικών συνδέσεων και πλήττονται περισσότερο οι φτωχότερες και οι λιγότερο ευνοημένες περιφέρειες της ΕΕ, με αποτέλεσμα την περαιτέρω διεύρυνση του αυξανόμενου ψηφιακού χάσματος.

3.7.2 Τα κονδύλια του ΠΔΠ που αποσκοπούν στη στήριξη της εγκατάστασης ευρυζωνικών συνδέσεων και τα οποία επρόκειτο να χρησιμοποιηθούν από την Επιτροπή για την τόνωση της ευρυζωνικής αγοράς, αντιπροσωπεύουν ωστόσο ένα μικρό μόνο τμήμα των κονδυλίων που πραγματικά απαιτούνται για την επίτευξη των ευρυζωνικών στόχων του Ψηφιακού θεματολογίου. Οι σύμβουλοι στους οποίους ανατέθηκε από την Επιτροπή η μελέτη του ελλείμματος χρηματοδότησης εκτιμούν ότι, για την επίτευξη των στόχων του 2020, θα χρειαστεί πρόσθετη δημόσια χρηματοδότηση ύψους 62 δισ ευρώ ("Study on the socio-economic impact of bandwidth" (Μελέτη σχετικά με την κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις του εύρους ζώνης) της Analysys Mason για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, 2012).

3.7.3 Η χρηματοδότηση αυτής της εκτεταμένης επένδυσης θα πρέπει να προέλθει κυρίως από τον ιδιωτικό τομέα, αλλά συγχρόνως θα απαιτηθούν και ειδικά μέτρα για τη στήριξη των ιδιωτικών επενδύσεων στις αγροτικές περιοχές στις οποίες η πληθυσμιακή πυκνότητα είναι υπερβολικά χαμηλή για την προσέλκυση επενδύσεων. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων έχει ήδη παράσχει χρηματοδότηση σε μια σειρά τέτοιων σχεδίων και θα πρέπει να προσφέρει ακόμη μεγαλύτερη συναφή στήριξη. Η Επιτροπή θα πρέπει να επιδιώξει ιδιαίτερα τη διερεύνηση του τρόπου κατά τον οποίο τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να διευκολύνουν περισσότερο την ιδιωτική χρηματοδότηση της εγκατάστασης ευρυζωνικών συνδέσεων.

3.7.4 Η 48η δράση του Ψηφιακού θεματολογίου αποσκοπεί στη χρήση των διαρθρωτικών ταμείων για τη χρηματοδότηση της εγκατάστασης υψίρρυθμων ευρυζωνικών δικτύων. Το Ταμείο Συνοχής χρήζει επίσης συνεκτίμησης.

3.8 Τόνωση της προσφοράς

3.8.1 Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο για την προαγωγή της ευρυζωνικής συνδεσιμότητας στην επικράτειά τους προβαίνοντας στην ανάληψη πρωτοβουλιών για συμπράξεις ιδιωτικού και δημόσιου τομέα (ΣΔΙΤ) και στην ταχύτερη και αποτελεσματικότερη δυνατή εφαρμογή των μέτρων του προτεινόμενου κανονισμού.

3.8.2 Ο κανονισμός παρέχει την ευκαιρία να ανοίξει η αγορά παροχής ευρυζωνικών συνδέσεων και υπηρεσιών σε περισσότερες νεοεισερχόμενες επιχειρήσεις και, ειδικότερα, σε μη τηλεπικοινωνιακές επιχειρήσεις που διαθέτουν εκτεταμένη υποδομή η οποία θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για την ανάπτυξη υψίρρυθμων δικτύων. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει να καταβάλουν σημαντική προσπάθεια για την ενθάρρυνση των εν λόγω νεοεισερχόμενων επιχειρήσεων.

3.8.3 Ο κανονισμός προσφέρει επίσης τη δυνατότητα ανοίγματος της αγοράς σε διασυνοριακές επενδύσεις για την παροχή υποδομής εκ μέρους επιχειρήσεων προερχόμενων από όλη την Ευρώπη. Η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάσει κατά πόσον αυτή η ενιαία αγορά υποδομής θα μπορούσε να αναπτυχθεί περαιτέρω χάρη στη βελτίωση της πανευρωπαϊκής ενημέρωσης σχετικά με τις επενδυτικές ευκαιρίες, στη μείωση του σχετικού επενδυτικού κινδύνου για τους αλλοδαπούς επενδυτές και, ενδεχομένως, χάρη στη διαμόρφωση ορισμένων ειδικών χρηματοδοτικών μέσων (ομολόγων) για τη μεγιστοποίηση της ελκυστικότητας των επενδύσεων στις πλέον μειονεκτούσες περιφέρειες.

3.8.4 Απαιτείται η ταχύτερη δυνατή εξεύρεση καινοτόμων τεχνολογικών λύσεων, συμπεριλαμβανομένης της μεγαλύτερης χρήσης ασύρματων τεχνολογιών, με στόχο να επιταχυνθεί η εγκατάσταση ευρυζωνικών συνδέσεων και να γεφυρωθεί το αυξανόμενο ψηφιακό χάσμα μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών.

3.8.4.1 Ειδικότερα, η πλήρης εφαρμογή του ευρωπαϊκού πρόγραμμα πολιτικής για το ραδιοφάσμα (RSPP) (7) στα κράτη μέλη είναι ζωτικής σημασίας προκειμένου να επιτευχθεί ο σχεδιασμός και η απόκτηση επαρκούς και ενδεδειγμένου διαθέσιμου φάσματος για την αντιμετώπιση των αναγκών κάλυψης και χωρητικότητας των ασύρματων ευρυζωνικών τεχνολογιών, ενόψει της υλοποίησης των στόχων που έχουν τεθεί με ορίζοντα το 2020.

3.8.4.2 Η δορυφορική τεχνολογία θα διασφαλίσει μεν την παροχή ευρυζωνικών συνδέσεων στις εξόχως απομακρυσμένες περιοχές της ΕΕ αλλά τα ζητήματα που σχετίζονται με την ικανότητα, το κόστος και την ταχύτητα θα μετατρέψουν την εν λόγω τεχνολογία σε οριακή λύση, η οποία ενδέχεται να καλύπτει μετά βίας ποσοστό χαμηλότερο του 10 % των ευρωπαϊκών ευρυζωνικών συνδέσεων με ταχύτητα 30Mbps το 2020.

3.9 Τόνωση της ζήτησης

3.9.1 Η περιορισμένη ζήτηση ευρυζωνικών συνδέσεων, ιδίως στις λιγότερο πυκνοκατοικημένες περιοχές, επηρεάζει αρνητικά τις επενδύσεις σε δίκτυα εντούτοις, εξακολουθεί να υπάρχει σημαντική λανθάνουσα ζήτηση σε περιοχές που δεν διαθέτουν υψίρρυθμη συνδεσιμότητα.

3.9.2 Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να επικεντρώσουν τις προσπάθειές τους στην τόνωση της ζήτησης ευρυζωνικών συνδέσεων με τη βοήθεια μιας σειράς μεθόδων, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι εξής: η πραγματοποίηση στοχευμένων εκστρατειών ενημέρωσης του κοινού, η δημιουργία σημείων ασύρματης πρόσβασης (WiFi hotspots) σε δημόσιους χώρους, η περαιτέρω ανάπτυξη των υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, καθώς και η πρόωθηση του ψηφιακού γραμματισμού και της κατάρτισης για την απόκτηση σχετικών δεξιοτήτων. Οι προσπάθειες για την τόνωση της ζήτησης θα πρέπει να εστιάζονται πρωτίστως στις αγροτικές περιοχές.

3.9.3 Το κόστος και η διαφάνεια των τιμών των ευρυζωνικών συνδέσεων είναι ζωτικής σημασίας προκειμένου να διασφαλιστεί η υιοθέτησή τους από τους πολίτες. Οι σημερινοί χρήστες ευρυζωνικών συνδέσεων σε ολόκληρη την Ευρώπη διαμαρτύρονται ότι οι πάροχοι των σχετικών υπηρεσιών δεν τους εξασφαλίζουν τις ταχύτερες σύνδεσης στο Διαδίκτυο που τους είχαν υποσχεθεί κατά τη σύναψη των συμβάσεών τους. Αυτή η τακτική συμβατικής αθέτησης και παραπλανητικής διαφήμισης, η οποία υποσκάπτει την εμπιστοσύνη στην ψηφιακή αγορά και πλήττει τη ζήτηση, χρήζει αντιμετώπισης με τη λήψη αυστηρών μέτρων.

(7) COM(2010) 471 final.

4. Ειδικές παρατηρήσεις

4.1 Ανάγκη θέσπισης κανονισμού

4.1.1 Οι εμπορικού σκοπού επιχειρήσεις του τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών δεν διαθέτουν επαρκή χρηματοοικονομικά κίνητρα για επενδύσεις ευρυζωνικής υποδομής σε πολυάριθμες περιοχές της ΕΕ, στις οποίες η πληθυσμιακή πυκνότητα είναι υπερβολικά χαμηλή. Ως εκ τούτου, η ΕΟΚΕ επικροτεί το γεγονός ότι ο προτεινόμενος κανονισμός προωθεί μέτρα για τη σημαντική μείωση του κόστους και των κινδύνων που σχετίζονται με την παροχή ευρυζωνικών υπηρεσιών, καθώς και για τη βελτίωση του επιχειρηματικού ενδιαφέροντος των παρόχων δικτύων για την πραγματοποίηση επενδύσεων.

4.1.2 Με σκοπό τη διασφάλιση της δέουσας ψηφιακής ένταξης και τη μεγιστοποίηση των οικονομικών ωφελημάτων της καθολικής και υψίρρυθμης ευρυζωνικής κάλυψης, τα κράτη μέλη και οι τοπικές αρχές οφείλουν να ασκήσουν πιο ισχυρή επιρροή στον τομέα της προσφοράς και της ζήτησης ευρυζωνικής υποδομής, θέτοντας σε εφαρμογή σχέδια ευρυζωνικότητας εστιασμένα στην εξισορρόπηση του υψηλού κέρδους που αποκτάται από τις επενδύσεις υποδομής σε περιοχές υψηλής πληθυσμιακής πυκνότητας με τις οικονομικά πολύ λιγότερο ελκυστικές επενδύσεις που απαιτούνται για τις περιφέρειες με αναπτυξιακή υστέρηση. Ο προτεινόμενος κανονισμός θα εφοδιάσει τα κράτη μέλη και τις τοπικές αρχές με καταλληλότερα μέσα για την επίτευξη του εν λόγω στόχου.

4.1.3 Σε πολλές αγορές, υπάρχει μόνον ένας δεσπόζων πάροχος υποδομής. Η ΕΟΚΕ ευελπιστεί ότι η αποτελεσματική εφαρμογή του παρόντος κανονισμού θα δημιουργήσει καλύτερες συνθήκες προκειμένου να εισέλθουν στην αγορά νέοι πάροχοι δικτύων και να προτείνουν ανταγωνιστικές προσφορές.

4.2 Περικοπή των δαπανών και βελτίωση της συνεργασίας

4.2.1 Σύμφωνα με την ανακοίνωση, τα έργα πολιτικού μηχανικού δύνανται να αντιπροσωπεύουν έως και το 80 % του συνολικού κόστους εγκατάστασης ευρυζωνικών συνδέσεων. Η προσδοκώμενη εξοικονόμηση στις κεφαλαιουχικές δαπάνες για τους φορείς εκμετάλλευσης δικτύων έπειτα από την εφαρμογή του προτεινόμενου κανονισμού εκτιμάται ότι θα κυμαίνεται μεταξύ 20 – 30 % του συνολικού επενδυτικού κόστους, δηλαδή υπολογίζεται ότι θα ανέλθει σε 63 δις ευρώ έως το 2020. Το εξοικονομούμενο ποσό των 63 δις ευρώ θα μπορούσε να επενδυθεί εν συνεχεία σε άλλους τομείς της οικονομίας.

4.2.2 Η συνεργασία και οι ανταλλαγές μεταξύ ιδιωτών παρόχων υποδομής είναι ζωτικής σημασίας για την αποδοτικότητα, την ταχύτητα εφαρμογής, την περιβαλλοντική βιωσιμότητα και την εξασφάλιση ανταγωνιστικών τιμών για τους τελικούς χρήστες. Η ΕΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι ο κανονισμός θα υποχρεώνει τους ιδιώτες παρόχους υποδομής να δημοσιεύουν επαρκή στοιχεία σχετικά με τις υφιστάμενες και τις σχεδιαζόμενες υποδομές προκειμένου να διευκολύνεται ο ορθός σχεδιασμός και η αποδοτική χρήση των πόρων.

4.3 Φυσικά μονοπώλια

4.3.1 Οι αρχές της οικονομίας υπαγορεύουν ότι σε περιοχές με χαμηλά επίπεδα πληθυσμιακής πυκνότητας μπορεί να υπάρξει μόνο ένας βασικός πάροχος ευρυζωνικής υποδομής, δηλ. με άλλα λόγια, υφίσταται ένα φυσικό μονοπώλιο.

4.3.2 Οι εν λόγω συνθήκες φυσικού μονοπωλίου συνηγορούν υπέρ της καθιέρωσης ενός μοντέλου ελεύθερης πρόσβασης για την παροχή ευρυζωνικών υπηρεσιών, στο πλαίσιο του οποίου ένας μόνο φορέας, ενδεχομένως μια ΣΔΙΤ, θα επωμιζόταν την ανάπτυξη της

βασικής υποδομής και εν συνεχεία θα παρείχε πρόσβαση στις εγκαταστάσεις του δικτύου σε μικρότερους παρόχους υπηρεσιών προβαίνοντας σε μίσθωση χωρητικότητας επί ίσοις όρους. Θα ήταν ίσως σκόπιμο η Επιτροπή να εξετάσει τον τρόπο κατά τον οποίο το εν λόγω μοντέλο ελεύθερης πρόσβασης θα μπορούσε να αναπτυχθεί και να κατοχυρωθεί στην Ευρώπη, μεριμνώντας παράλληλα για την αποτροπή δυνητικών στρεβλώσεων του ανταγωνισμού.

4.4 Χονδρική αγορά

4.4.1 Ο προτεινόμενος κανονισμός προσβλέπει στη θέσπιση των ενδεδειγμένων νομοθετικών διατάξεων για την ανάπτυξη μιας χονδρικής αγοράς ευρυζωνικής υποδομής. Η Επιτροπή θα πρέπει ενδεχομένως να εξετάσει με ποιόν τρόπο θα μπορούσε να αξιοποιηθεί ο εν λόγω κανονισμός για την τόνωση μιας τέτοιου είδους αγοράς, ιδιαίτερα στις δυσπρόσιτες περιφέρειες της ΕΕ.

4.4.2 Μια χονδρική αγορά ανενεργών οπτικών ινών ή ασύρματης υποδομής θα μπορούσε να είναι διασυνοριακής και πανευρωπαϊκής εμβέλειας, αρκεί να διέθετε αξιόπιστη πληροφόρηση σχετικά με την καταναλωτική ζήτηση και τις υπάρχουσες υποδομές. Η Επιτροπή θα ήταν σκόπιμο να εξετάσει με ποιόν τρόπο θα μπορούσε να προαχθεί και να υποστηριχθεί μια τέτοιου είδους αγορά.

4.5 Εθνικά σχέδια ευρυζωνικής πρόσβασης

4.5.1 Η επέκταση της υποδομής, ειδικότερα στις αγροτικές περιοχές, προϋποθέτει μια αποτελεσματική εθνική στρατηγική και ένα σχέδιο εφαρμογής. Όλα τα κράτη μέλη διαθέτουν πλέον μια στρατηγική ευρυζωνικής πρόσβασης, αλλά σε πολυάριθμα εξ αυτών δεν υπάρχουν ακόμη σχέδια για την επίτευξη των στόχων του Ψηφιακού θεματολογίου. Οι εθνικές στρατηγικές απαιτείται να επικαιροποιηθούν σύντομα προκειμένου να συμπεριλάβουν την προσέγγιση περί υλοποίησης υπερταχέων δικτύων με συγκεκριμένους στόχους και σαφώς καθορισμένα μέτρα εφαρμογής.

4.5.2 Σύμφωνα με την 46η δράση του Ψηφιακού θεματολογίου, τα κράτη μέλη οφείλουν να εκπονήσουν εθνικά σχέδια ευρυζωνικής πρόσβασης, αλλά αρκετά εξ αυτών δεν έχουν ακόμη ολοκληρώσει τα σχέδιά τους και η Επιτροπή επισημαίνει ότι η εν λόγω δράση έχει σημειώσει καθυστέρηση. Η καθυστέρηση αυτή επηρεάζει αρνητικά την εγκατάσταση ευρυζωνικών συνδέσεων, καθώς και τα σχέδια χρηματοδότησης του συγκεκριμένου κλάδου. Η ΕΟΚΕ καλεί τα κράτη μέλη να επανεξετάσουν τα σχέδιά τους υπό το πρίσμα της παρούσας πρότασης κανονισμού και να ολοκληρώσουν το εν λόγω εγχείρημα το συντομότερο δυνατό.

4.5.3 Ένα ολοκληρωμένο εθνικό σχέδιο ευρυζωνικής πρόσβασης, το οποίο θα περιελάμβανε πρωτοβουλίες ΣΔΙΤ και ειδικά κίνητρα για τη διευκόλυνση της εγκατάστασης ευρυζωνικών συνδέσεων στις αγροτικές περιοχές, θα διευκόλυne κατά πολύ την απορρόφηση τόσο των ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών πόρων όσο και της παρεχόμενης από την ΕΤΕπ χρηματοδότησης.

4.6 Επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας

4.6.1 Ο προτεινόμενος κανονισμός θα διευκολύνει τους ιδιοκτήτες υποδομής που δεν είναι εταιρείες ηλεκτρονικών επικοινωνιών –δηλ. τις εταιρείες παροχής ενέργειας, τις εταιρείες ύδρευσης, τις εταιρείες μεταφορών και τις εταιρείες διάθεσης απορριμμάτων– να καθιστούν τις υποδομές τους διαθέσιμες υπό εμπορικούς όρους για την παροχή ευρυζωνικών υπηρεσιών. Κατ' αυτόν τον τρόπο, οι εν λόγω εταιρείες θα επικουρηθούν για την απόκτηση νέων εσόδων, για τη μείωση του κόστους της βασικής υποδομής τους χάρη στον επιμερισμό του εν λόγω κόστους με παρόχους ευρυζωνικών δικτύων, και στην εκμετάλλευση συνεργιών μόχλευσης κατά την ανάπτυξη των δικών τους ζωτικών υπηρεσιών, παραδείγματος χάρη κατά την ανάπτυξη ευφυών δικτύων από τους παρόχους ενέργειας.

4.6.2 Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταβάλουν προσπάθειες για την ενημέρωση των εν λόγω εταιρειών σχετικά τόσο με τις ευκαιρίες που τους παρέχει η ουσιαστική επέκταση της ευρυζωνικής υποδομής όσο και με τη δυναμική θετική επίδραση του προτεινόμενου κανονισμού για τις εταιρικές τους δραστηριότητες.

Βρυξέλλες, 10 Ιουλίου 2013.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Henri MALOSSE
